

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет соціології і права
Кафедра соціології

Соціологія молоді та сім'ї

Спеціальність 054 Соціологія
Освітньо-професійна програма Врегулювання конфліктів та медіація

Курс	1
Семестр	2

Статус цикл професійної підготовки
Форма навчання Денна та заочна

ECTS	5
Годин	150

Семестровий контроль Залік
Індивідуальне завдання

Інформація про викладача

ПІБ	Багінський Андрій Владиславович Доцент кафедри соціології Кандидат політичних наук
Профіль викладача	http://www.sociology.kpi.ua/faculty-2
e-mail	andrei.baginsky@gmail.com

Розподіл годин та занять

Форма навчання	Аудиторні заняття					
	Лекції		Практичні		Лабораторні	
	заняття	години	заняття	години	заняття	години
Денна	18	36	18	36	0	0
Заочна	2	4	3	6	0	0

Анотація навчальної дисципліни

Метою освітньої компоненти є набуття знань щодо ролі молоді та сім'ї у сучасному суспільстві.

Навчальна дисципліна належить до циклу професійної підготовки. Дисципліна «Соціологія молоді та сім'ї» пов'язана з навчальними дисциплінами «Соціологія особистості, освіти та культури», «Загальна соціологія», «Історія соціології», враховуючи, що дані дисципліни передбачають вивчення спеціальних та галузевих соціологічних теорій.

Завданням дисципліни є формування у студентів здатностей аналізувати молодь як особливу соціально-демографічну групу її специфіку, шляхи соціалізації, кризові періоди розвитку, проблеми; розуміти сучасні дослідження і тенденції розвитку сім'ї; виявляти функції сім'ї як соціальної групи та інституту та загальні і специфічні моделі сімейної поведінки.

Студенти будуть використовувати соціологічні поняття та теорії, надані викладачем на лекціях, для аналізу соціології молоді як галузевої соціологічної теорії, історії ідей про молодь у наукових концепціях, соціального статусу молоді в сучасному суспільстві та його динаміки, теорії поколінь. Також увага буде приділена груповим дискусіям на семінарських заняттях щодо молодіжних субкультур, форм девіантної поведінки молоді, ролі молодіжного покоління у політиці, економічній діяльності та бізнесу. Соціологія сім'ї буде розглянута в аспекті типів сучасних шлюбів, моделей сімейної поведінки, подружніх ролей та кризових явищ у сучасній родині.

У контексті самостійної роботи студентам пропонується обрати художній твір (фільм, книгу, виставу) і проаналізувати його з точки зору теорій соціології молоді та/або соціології сім'ї і презентувати результати на одному з семінарських занять. Семестрова атестація з дисципліни передбачає залік у формі письмової роботи з відповідями на питання лекційних та семінарських занять.

Перелік тем

Розділ 1. Соціологія молоді як спеціальна соціологічна теорія.

Тема 1.1. Соціологія молоді: предмет та методи дослідження

Тема 1.2. Молодь як соціально-демографічна група.

Тема 1.3. Діалектика спадкоємності поколінь.

Тема 1.4. Особливості соціалізації молоді.

Тема 1.5. Девіантна поведінка молоді.

Тема 1.6. Молодіжна культура в сучасних умовах.

Тема 1.7. Молодь і політика.

Тема 1.8. Молодь в сучасних соціально-економічних умовах.

Тема 1.9. Основні напрямки молодіжної політики.

Розділ 2. Соціологія сім'ї як спеціальна соціологічна теорія.

Тема 2.1. Соціологія сім'ї як галузь соціології.

Тема 2.2. Становлення соціології сім'ї як науки.

Соціологія молоді та сім'ї

Тема 2.3. Сім'я як соціальний інститут.

Тема 2.4. Сім'я та соціальні спільності.

Тема 2.5. Особистість та сімейне життя.

Тема 2.6. Сім'я як соціальна організація.

Тема 2.7. Сімейна поведінка особистості.

Тема 2.8. Порівняльний соціологічний аналіз сімей у світі.

Тема 2.9. Соціальні особливості сучасних українських сімей.

Результати навчання ¹

Результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

№ з/п	Результати навчання	Контрольні заходи оцінювання	Термін виконання
1	Знання основних соціологічних підходів до розуміння молоді.	відповіді на семінарських заняттях; участь у груповій дискусії	Тиждень 1-2
2	Уміння виявляти критерії за якими молодь розглядається як окрема соціально-демографічна група.	відповіді на семінарських заняттях; участь у груповій дискусії	Тиждень 2-17
3	Знання особливостей ролі молоді у політиці та економіці.	відповіді на семінарських заняттях; участь у груповій дискусії	Тиждень 3-7
4	Вміння аналізувати сучасні форми субкультур та девіантної поведінки молоді.	відповіді на семінарських заняттях	Тиждень 4
5	Знання особливостей взаємовідносин між поколіннями, можливі конфліктні зони та шляхи їх подолання.	відповіді на семінарських заняттях	Тиждень 5-17
6	Знання класифікації сім'ї як соціального інституту	відповіді на семінарських заняттях; модульна контрольна 1	Тиждень 10-12
7	Вміння аналізувати прояви сімейної поведінки.	Імітаційна	Тиждень

¹ Learning outcomes.

Соціологія молоді та сім'ї

		вправа	12-13
8	Досвід дослідження моделей формування сімейного життя.	відповіді на семінарських заняттях; експрес контрольна 3	Тиждень 13-17
9	Вміння прогнозувати соціальні наслідки особистісної поведінки в межах інституту сім'ї.	відповіді на семінарських заняттях	Тиждень 16-18

Форми, методи та технології навчання

Навчальні заняття з дисципліни “Соціології молоді та сім'ї” проводяться у формі лекційних та семінарських занять. На лекціях викладач формулює положення теорій, формулює ключові поняття з тем, наводить приклади. Лекції відбуваються у формі діалогу, коли викладач задає зустрічні запитання аудиторії щодо навчального матеріалу, може попросити дати оперативну відповідь на поточне запитання, або матеріал попередніх занять.

Самостійна робота студента розрахована на підготовку питань до семінарських занять, аналіз окремих першоджерел. Викладач також пропонує до опрацювання сучасні наукові статті та публіцистичні матеріали пов'язані з новітніми тенденціями у сфері молоді та сім'ї з огляду на динамічність їх розвитку. Тези деяких з таких матеріалів викладач проголошує наприкінці заняття, студенти у свою чергу також шукають новини щодо досліджень сім'ї та молоді.

Основною формою роботи на семінарському заняття є виступ, який поєднує комунікативні здатності студента з демонстрацією та закріпленням знань. Викладач оцінює як глибину, ширину, точність визначень під час виступу студента, здатність оперативно реагувати на запитання аудиторії. Під час семінарського заняття додаткового оцінюється активність студентів при формулюванні запитань, участь у дискусії, формулювання альтернативних гіпотез, вміння посилаючись на теоретичні положення та критично оцінювати наявні теорії і практики.

Навчальні ресурси

1. <http://www.socio-journal.kpi.kiev.ua/> - Вісник КПІ ім. Ігоря Сікорського. Соціологія. Політологія. Право.
2. <http://i-soc.com.ua/journal/content.php> – Соціологія: теорія, методи, маркетинг.
3. <http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського.

4. <https://prometheus.org.ua/>. Найкращі онлайн-курси України та світу.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кількість	Всього
1.	Виступи на семінарських заняттях	30	5	6	30
2.	Активність роботи на семінарських заняттях	20	4	5	20
3.	Експрес-контрольні на лекціях	20	5	4	20
4.	Модульна контрольна робота (МКР)	20	20	1	20
5.	Заохочувальні бали	10	10	1	10
	Всього				100

Семестрова атестація студентів

Обов'язкова умова допуску до заліку		Критерій
1	Поточний рейтинг	RD \geq 60
2	Модульна контрольна робота (МКР)	RD \geq 12

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою ²

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
95 \leq RD \leq 100	Відмінно
85 \leq RD \leq 94	Дуже добре
75 \leq RD \leq 84	Добре
65 \leq RD \leq 74	Задовільно
60 \leq RD \leq 64	Достатньо
RD < 60	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Можливість отримання оцінки «автоматом»: так.

² Оцінювання результатів навчання здійснюється за рейтинговою системою оцінювання відповідно до рекомендацій Методичної ради КПІ ім. Ігоря Сікорського, ухвалених протоколом №7 від 29.03.2018 року.

Соціологія молоді та сім'ї

Сума рейтингових балів, отриманих студентом протягом семестру, за умови зарахування МКР, переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею переведення. Якщо сума балів менша за 60, але МКР зараховано, студент виконує залікову контрольну роботу. У цьому разі сума балів за виконання МКР та залікову контрольну роботу переводиться до підсумкової оцінки згідно з таблицею переведення. Студент, який у семестрі отримав більше 60 балів та має позитивну оцінку за МКР, отримує залікову оцінку «автоматом».

Політика навчальної дисципліни

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Участь у конференції / публікація тез	5 балів	Користування мобільним телефоном та іншими пристроями, що відволікають увагу більше 1 хвилини протягом заняття	- 2 бали
Участь у 2 турі Всеукраїнської студентської олімпіади	10 балів		
Публікація наукової статті	10 балів		

Відвідування занять

Відвідування лекційних і семінарських занять є обов'язковим.

Пропущені контрольні заходи оцінювання

Пропущену модульну контрольну роботу можна написати повторно, але до моменту проставлення проміжної атестації з урахуванням часу, необхідного викладачу для перевірки роботи. Пропущені експрес-контрольні не відпрацьовуються.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами. Для оскарження контрольних заходів студент має подати заяву, у якій має бути вказана причина оскарження, наведені факти упередженості викладача. Викладач повинен обговорити дану заяву зі студентом особисто на консультації. В разі відсутності порозуміння щодо результату контрольного заходу, формується комісія з викладачів кафедри, яка оцінює процедуру проведення контрольного заходу та претензії студента. Комісія може вирішити провести контрольний

Соціологія молоді та сім'ї

захід повторно, або відхилити заяву. Рішення комісії є остаточним та оскарженню не підлягає.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами ³.

На першій проміжній атестації студент отримує «зараховано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 20 і більше балів. На другій проміжній атестації студент отримує «зараховано», якщо його поточний рейтинг на час атестації складає 40 і більше балів. У випадку, якщо цей показник не відповідає вимогам, виставляється «не атестований». Відпрацювання «не атестації» здійснюється на консультаціях з викладачем шляхом усної відповіді на питання не засвоєного студентом матеріалу.

Критерій		Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації ⁴		Тиждень 8	Тиждень 14
Умови отримання атестації	Поточний рейтинг ⁵	≥ 20 балів	≥ 40 балів
	...	–	+

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

³ Рейтингові системи оцінювання результатів навчання: Рекомендації до розроблення і застосування. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 20 с.

⁴ Там само.

⁵ Там само.

Матриця відповідності результатів навчання, освітніх компонентів, методів навчання та оцінювання

ПО12 Соціологія молоді та сім'ї			
Програмні результати навчання		Методи навчання	Форми оцінювання
ЗН4	Знання загальної, галузевих та спеціальних соціологічних теорій та принципів їх практичного втілення.	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка, експрес-контрольні роботи, МКР, залік
УМ1	Уміння творчо використовувати сучасні фундаментальні теорії у галузі соціально-поведінкових наук	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький, метод кейсів	Практична перевірка
УМ10	Уміння використовувати принципи та механізми налагодження ефективної комунікації, попереджувати та конструктивно вирішувати соціальні конфлікти на основі сучасних інформаційних та освітніх технологій	Проблемний, частково-пошуковий, дослідницький	Практична перевірка